

DEEL DATA ALS HET KAN

Onderzoeksdata moeten zoveel mogelijk gedeeld kunnen worden. Met nieuwe richtlijnen geeft WUR daar invulling aan.

Open science- het delen van onderzoeksgegevens - is inmiddels de standaard, zeker onderzoek dat met publieke middelen is gefinancierd. WUR onderschrijft daarbij de slogan: zo open mogelijk, zo gesloten als nodig. Wat betekent dat in de praktijk? Nieuwe richtlijnen geven handen en voeten aan dat delen.

Data delen is de norm. Financiers als NWO, de EU of het ministerie van LNV eisen dat data openbaar zijn. WUR adviseert onderzoekers om dat onder de CC-BY-licentie te doen. CC staat voor *Creative Commons*, een licentiestandaard die regelt onder welke voorwaarden werk verspreid mag worden waar auteursrecht op zit. Onderzoeksgegevens vallen daar ook onder.

BY slaat op de referentie die toegevoegd moet worden. 'WUR kiest uitdrukkelijk niet voor de CC-0 licentie', zegt Jacqueline Ringersma. Zij is coördinator datamanagement van het Wageningen Data Competence Center en hoofd van de werkgroep die de richtlijnen heeft opgesteld. In die groep zaten verder data-stewards van de Science Groepen en enkele wetenschappers.

Referentie

'CC-0 is de meest vrije vorm van gebruik, waarbij zelfs geen referentie naar de onderzoeker nodig is', licht Ringersma toe. 'Wij vinden dat referentie bijdraagt aan de wetenschappelijke carrière van

'DATA DELEN MET REFERENTIE DRAAGT BIJ AAN DE WETENSCHAPPELIJKE CARRIÈRE VAN ONZE ONDERZOEKERS'

onze onderzoekers. Het is geen verplichting, maar een richtlijn.'

Voor de meeste onderzoeksdata is open delen mogelijk. Maar er zijn ook situaties denkbaar waarbij data beperkt worden gedeeld of zelfs helemaal niet. Beperkt delen is bijvoorbeeld aan de orde als er voor de data betaald moeten worden of als er strategisch belang is voor WUR om niet alles te delen. Ook kan de financier beperkingen opleggen aan de deelbaarheid. Sommige data blijven helemaal achter slot en grendel. 'Bijvoorbeeld bij voedingsonderzoek als de data niet geanonimiseerd kunnen worden', zegt Ringersma, maar ook dan blijven de metadata (algemene gegevens over de dataset) vindbaar en toegankelijk.

Eigenaar

Een belangrijke noot die in de nieuwe richtlijnen is gekraakt, betreft het eigendom van de data. Ringersma: 'Alle data die door onderzoekers zijn verkregen die onder contract staan bij WUR, zijn eigendom van WUR.' Maar die duidelijkheid is beperkt. Wat te doen bijvoorbeeld als een private partij meebetaalt? 'Daar is geen pasklaar antwoord op', zegt Ringersma. 'Je zult met elkaar om tafel moeten om daar uit te komen. Vaak gebeurt dat nog niet. De gevoeligheden liggen vooral bij Wageningen Research. De afspraak is: de meest restrictieve partij krijgt haar zin.' De nieuwe richtlijnen zijn vanaf nu

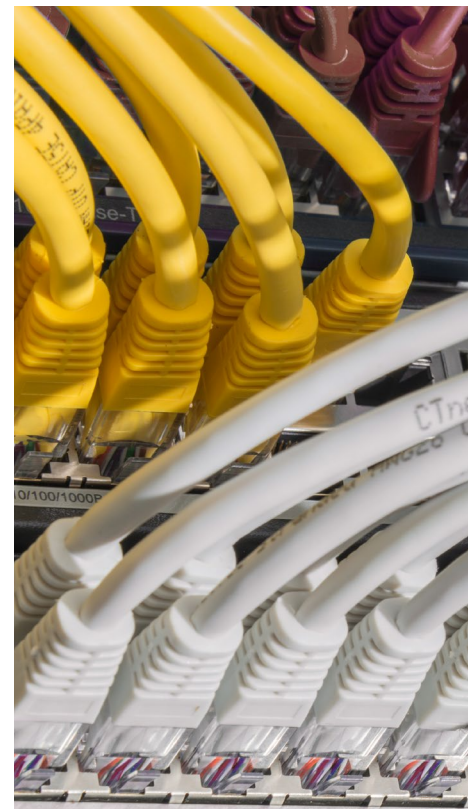

Foto Shutterstock

geldig. Met ingang van het nieuwe jaar worden er workshops gehouden met de data-stewards van de onderzoeksgroepen om de richtlijnen toe te lichten. Daarbij wordt voor elke groep ingegaan op specifieke situaties uit de praktijk. PK